

Magyar irodalom Kreditrendszer nappali képzés

I. Általános tudnivalók

1. A teljesítendő tanegységek kreditértékéről, sorrendjéről, választásáról

A kreditrendszert követő magyar és összehasonlító irodalmi képzésben a hallgató meghatározott kreditértékben és óraszámban köteles tanegységeket teljesíteni.

Magyar szakon az irodalmi rész elvégzéséhez az *alapozó képzésben*, az *I. és II. szigorlati tanegység-csoportban*, a *világirodalmi tanegység-csoportban* az *elméleti képzésben* összesen **55 kreditérték 750 órában** teljesítendő. Az *alapozó képzés* egyes részeit kollokviumok és gyakorlati jegyek zárják (2, illetve 3 kredit értékben). Az *I. és II. szigorlati tanegység-csoport* szigorlattal zárul. **A két szigorlat kreditértéke 8 kredit (2×4).**

A Bölcsészettudományi Kar Tanulmányi Szabályzata által a kar minden hallgatója számára előírt *értelmiségi modulok* közül a Magyar és Összehasonlító Irodalomtudományi Intézet megköti három tanegységet: ez **6 kredit 90 órában**.

Az elkészített *szakdolgozat* összesen **25 kredit** értékű; ebből 12 kredit teljesítése tanórához van kötve. A *szakdolgozati előkészítő szeminárium* általános bevezető a tudományos munka módszertanába, így akár irodalomból, akár nyelvészetből teljesíthető a 6. félévben. A további három *szakdolgozati szeminárium* már a témaválasztást követően végzendő a 7-9. félévben, a szakdolgozat választott tárgyától függően vagy irodalomból, vagy nyelvészetből. A négy félévre elosztott *szakdolgozati szemináriumi tanegység-csoport* összértéke **12 kredit 120 órában**.

A tanárszakos hallgatónak a magyar nyelv és irodalom szak által lekötött tanegységek alapján *szakmódszertanból* 7 kreditet kell megszereznie. Irodalomból a tanítási-pedagógiai gyakorlat megkezdése előtt a hallgatónak teljesítenie kell az összes kötelező szakos tanegységet, továbbá elő kell végeznie *két módszertani tanegységet*, amelyet a tanárszakosok tanítási-pedagógiai képzésében a Magyar és Összehasonlító Irodalomtudományi Intézet szolgáltat: **3 kredit 60 órában**. (Ehhez a 3 kredithez további 3 kreditet nyelvészetből, egyet pedig e két szakterület valamelyikéből kell még megszerezni.)

Az *egyszakos képzésben* a tanulmányok ideje alatt *speciálkollégiumok* végzendők: az egyszakos hallgatónak tanárszakon meg kell szereznie **18 kredit** értékűt **180 órában**. Annak az egyszakos hallgatónak, aki nem tanárszakon tanul, a speciálkollégiumokból jóval többet, **36 kredit** értékűt kell teljesítenie **360 órában**. Felhívjuk a *kétszakos hallgatók* figyelmét, hogy a *speciálkollégiumok teljesítése számukra nem előírás*, ám érdemes látogatni ezt a stúdiómtípust, hiszen itt lehet megismerkedni bonyolultabb kutatói programokkal, összetettebb irodalomtudományos kérdésekkel!

A tanegységek felvételének sorrendje *részben* (f leg a tanulmányok elején) *kötött*. **Az alapozó képzésben és a szigorlati tanegység-csoportokban vannak tanegységek, melyeknek felvétele el feltételezi azt, hogy a hallgató már elvégzett egyes kötelező tanegységeket.**

Már itt felhívjuk a figyelmet arra, hogy a BTEMMI 107 *Régi magyar nyelv - déstörténet* tanegységet rögtön az első évfolyam első félévében kötelező felvenni minden magyar szakos hallgatónak! Értelmiségi modulról van szó, de ezt a modult az Irodalomtudományi Intézet szolgáltatja.

A kötött sorrend tárgyak megfelelő ütem teljesítése nélkül a hallgató nem felel meg az el feltételeknek, s *ezek hiányában nem veheti fel a feltételekhez kötött további tanegységeket*. Az egymásra épülő tárgyak sorrendi megkötöttsége érvényesül az *alapozó képzés második félében*, továbbá az I. és a II. szigorlati tanegység-csoport *szigorlattal záródó tárgyának* (BTMI 206, majd BTMI 306) *felvételekor*.

A nem kötött sorrend tanegységek szabad ütemezésben vehetők fel egy-egy tanegység-csoporton belül, vagy a tanulmányok teljes ideje alatt. Szabad sorrendben lehet felvenni a világirodalmi tanegység-csoport kötelezően teljesítendő, de választható ütemezés tanegységeit. Az egyszakos képzésben meghatározott számú speciálkollégium teljesítendő; e tanegységek egymással választhatósági viszonyban állnak, s e tárgyak listája félévről félévre változik, újabb tanegységekkel bővíülhet. Szabad a félévenként kínált témák és tanárok közötti választás is ugyanazon tanegységen belül.

Az áttekintést biztosítandó alább néhány általános tudnivaló ismertetése után közöljük az irodalmi képzéshez tartozó tanegységek listáját, és javaslatot teszünk a képzési sorrendre vonatkozólag. Ott tüntetjük majd fel az egyes tanegységek azonosítását szolgáló kódot, a tanegység címét, oktatási formáját, a tanegység felvételének feltételeit, a tanegység kreditértékét és óraszámát.

2. A tanárok és a témák választásáról

Az elírt tanegységek körében is mód nyílik tanárok és témák választására. A szemináriumok vezetői így az általuk kínált témák a félévenként meghirdetett keretek között választhatók. Lehetőség szerint biztosítjuk az eladások, s így a kollokválás választhatóságát is. A tantervben rögzített, s alább ismertetendő követelmények azonban egy tanegységen belül minden tanárnál közősek. A szigorlatok nem választhatók, egy félévben egy bizottság elítt kell szigorlatozni.

3. Az órák látogatásáról

Irodalomból csak 2 órás foglalkozásokat tartunk. A vizsgaszabályzat értelmében az eladások ajánlottak, a szemináriumok látogatása viszont kötelező. A kollokviumokhoz egy féléves, a szigorlatokhoz három féléves eladás tartozik: az eladások beépülnek a számon kérend anyagba. A szakdolgozati szemináriumok személyes egyeztetést, folyamatos kapcsolatot feltételeznek a témavezető tanárral.

4. A tanrendről és a tanegységek felvételéről

A tanegységek témakínálata és oktatói időidőre változnak. Az órákat tartó oktatók felsorolását, a foglalkozások helyét és idejét, valamint az adott félévben kínált témákat az évenként aktualizált *tanrend* rögzíti. Az irodalmi tanrendet a Magyar és Összehasonlító Irodalomtudományi Intézet minden évben a teljes tárgyévre érvényesen dolgozza ki, azaz két félévre vonatkozóan; a tanrend minden hallgató számára hozzáférhető. Minden félév elején az oktatók szóban vagy írásban közlik az egyes foglalkozásokra vonatkozó sajátos elvárásokat, követelményeket, közléseket a kötelező, illetve az ajánlott olvasmányok és szakirodalom jegyzékét, valamint a kínált választható dolgozati témák listáját.

A tanegységek felvételét megkönnyítendő a tanegységek kódját és címét, az órát tartó tanár nevét, az óra helyét és idejét, az időszert tematikát, a tárgy jellegéről és követelményeiről szóló információkat a félév kezdete előtt az intézeti faliújságon tesszük nyilvánossá. A tanegységek felvétele a félév elején zajlik a *NEPTUN 2000 Egységes Tanulmányi Rendszeren* keresztül.

5. A tanegységtípusok összefoglaló tudnivalói

5.1. Irodalomtörténeti, világirodalmi, irodalomelméleti szeminárium

Az irodalomtörténeti és világirodalmi szeminárium feladata az adott irodalomtörténeti korszak megismerése: poétikai, szemléleti részismeretek szerzése, a kor műveltségének tanulmányozása, a legjelentősebb alkotók pályaképeinek megrajzolása, a jelentős hatású, kanonikus művek értelmezése. A szeminárium gyakorlati jeggyel zárul. Követelmény: aktív részvétel szemináriumokon, a tematikához kötődő két zárthelyi dolgozat megírása, szóbeli referátum tartása.

Az irodalomelméleti szeminárium és a szakszeminárium feladata az olvasáseleméleti, poétikai, retorikai alapfogalmak megismerése. Továbbá az, hogy a hallgató elsajátítsa a szövegértésnek és a szövegértelmezésnek az eltérő irodalomtudományos iskolákhoz, irányzatokhoz kötött módszereit. Mindkét elméleti szeminárium gyakorlati jeggyel zárul. Követelmény: aktív részvétel szemináriumokon, a tematikához kötődő két zárthelyi dolgozat megírása, szóbeli referátum tartása.

5.2. Művelődéstörténeti, irodalomelméleti, magyar irodalomtörténeti, világirodalmi kollokvium

Az előadások szóbeli órákban írásbeli órák kollokviummal zárulnak. A kollokvium a művelődéstörténeti, irodalomelméleti, magyar irodalomtörténeti és világirodalmi anyagrészek összefoglaló számonkérésének színtere. Követelményei az alapos tárgyismeret, különös tekintettel az olvasottságra és a mű értelmezés képességére; a vizgázónak fel kell tudni tárnia a fontosabb irodalomelméleti összefüggéseket, át kell látnia az irodalomtörténeti folyamatokat. Nélkülözhetetlen a kötelező olvasmányok részletes poétikai, szemléleti elemzése, a témakörök, tételek alapos ismerete a vonatkozó szakirodalom alapján, az önálló véleményalkotás, a megszerzett ismeretek alkotó felhasználása. Az egyes tanegységeknél részletezendő

tematika alternatív el adások (és vizsgáztatás) esetén is mindenki számára kötelez , az el adások speciális témájának számonkérése ezt csak kiegészíti.

5.3. Magyar irodalmi szigorlatok

Az I. és a II. szigorlati tanegység-csoport szigorlattal zárul. Az I. szigorlati tanegység-csoport *szigorlattal záródó tárgyát* (BTMI 206) *az a hallgató veheti fel, aki befejezte az alapozó képzést, és hiány nélkül teljesítette az I. szigorlati tanegység-csoport alacsonyabb kódszámú gyakorlati jegyeit és a kollokviumait.*

A II. szigorlati tanegység-csoport *szigorlattal záródó tárgyát* (BTMI 306) *az a hallgató veheti fel, aki az I. szigorlati tanegység-csoportot sikeres szigorlattal zárta, és teljesítette a II. szigorlati tanegység-csoport alacsonyabb kódszámú gyakorlati jegyeit és kollokviumait.*

A szigorlat az I. és a II. szigorlati tanegység-csoportban felölelt korszakok összefoglaló számonkérésének színtere, a magyar irodalmi szemináriumok és el adások alapján. A szigorlat bizottság el tt zajlik; a hallgatónak bizonyóságot kell tennie arról, hogy a megfelelő mélység részismereteket képes társítani a nagylépték szemléleti tájékozódással. A sikeres szigorlathoz ezért nélkülözhetetlen a kötelez olvasmányok részletező poétikai és szemléleti elemzése, a korszakproblémák és a korabeli m vel dést foglalkoztató kérdésirányok alapos ismerete a vonatkozó szakirodalom alapján, valamint az önálló véleményalkotás, a megszerzett ismeretek alkotó felhasználása. Az egyes tanegységeknél részletezend tematika mindenki számára kötelez , az el adások speciális témájának számonkérése ezt csak kiegészíti. Szükségszer en szóba kerülnek világirodalmi vonatkozások is.

A szigorlat rendjér l. A szigorlat szóbeli és írásbeli részre oszlik.

Az I. szigorlat írásbeli részének teljesítésére két id pontot kínálunk: *december közepén* és *január elején*. Aki a decemberi írásbeli vizsgán elégtelen jegyet szerez, megkísérelheti a javítást januárban. Viszont az a hallgató, aki januárban próbálkozik el ször az írásbelivel, ám nem sikerül a vizsgája, már nem kap újabb esélyt ó januárban egyetlen írásbeli vizsganap van! Az írásbeli beugró jelleg : kötelez olvasmányokat, kötelez szakirodalmat és a zárthelyi vizsgák anyagát kérjük számon teszt jelleg feladatlapokon. *Az írásbeli sikeres teljesítése a szóbeli vizsga feltétele!* A szóbeli vizsgán két tétel lesz: egy a korábbi kollokviumok anyagából (felvilágosodás, romantika), egy másik a századvég irodalmából. Bármelyik szóbeli tétel elégtelen ismerete a szóbeli szigorlat sikertelenségét vonja maga után! *Sikertelen szóbeli esetén egyszer meg lehet kísérelni a szóbeli javítását januárban.*

A szigorlat végeredménye a három részjegy függvénye: az írásbeli rész és a két szóbeli tétel jegyeib l áll össze ó így ezek egyike sem maradhat elégtelen. A sikertelen szigorlatot a következő félévben újra meghirdetett szigorlati id szakban lehet megismételni!

Az II. szigorlat írásbeli részének teljesítésére két id pontot kínálunk: *május közepén* és *június elején*. Aki a májusi írásbeli vizsgán elégtelen jegyet szerez, megkísérelheti a javítást júniusban. Viszont az a hallgató, aki júniusban próbálkozik

először az írásbelivel, ám nem sikerül a vizsgája, már nem kap újabb esélyt júniusban egyetlen írásbeli vizsganap van! Az írásbeli beugró jellegű kötelező olvasmányokat, kötelező szakirodalmat és a zárthelyi vizsgák anyagát kérjük számon teszt jellegű feladatlapokon. *Az írásbeli sikeres teljesítése a szóbeli vizsga feltétele!* A szóbeli vizsgán két tétel lesz: egy a korábbi kollokviumok anyagából (Nyugat, két világháború közötti évek), egy másik a II. világháború utáni irodalmából. Bármelyik szóbeli tétel elégtelen ismerete a szóbeli szigorlat sikertelenségét vonja maga után! Sikertelen szóbeli esetén egyszer meg lehet kísérelni a szóbeli javítását (június vagy augusztus).

A szigorlat végeredménye a három részjegy függvénye: az írásbeli rész és a két szóbeli tétel jegyeiből áll össze, így ezek egyike sem maradhat elégtelen. A sikertelen szigorlatot a következő félévben újra meghirdetett szigorlati időszakban lehet megismételni!

5.4. Szakdolgozati szeminárium, diplomamunka, államvizsga

Tanulmányait a hallgató diplomamunka elkészítésével zárja le. A szakdolgozat kreditértéke 25 kredit, ám ennek megszerzése hosszú és folyamatos készülést foglal magában: a 25 kreditből 13 kredit értékű az elkészült szakdolgozat, s további 12 kredit a négy féléven át, azaz 120 órában (4×30 óra) teljesített szakdolgozati szemináriumokért jár (4×3 kredit). A szakdolgozati szeminárium gyakorlati jeggyel végződik.

Az MI 701 szakdolgozati előkészítő szemináriumot a 6. félévben a szak két félév között szabadon választva vehetik fel a hallgatók. E bevezető félév után, a 7. szemeszter kezdetén, vagyis az MI 702 szakdolgozati szeminárium felvételekor viszont már kötelező választani egy végleges irodalmi vagy nyelvészeti témakört, s a szakdolgozati témakör megjelölésével egy időben jelentkezni a témavezetőnél. A 7-9. félév során a szakdolgozati szeminárium (MI 702-104) folyamatos konzultációra épülő tanegység; a szakdolgozat a témavezető személyes segítségével és ellenőrzése mellett készül. A jelentkezés, a témamegjelölés és a munkarend kialakítása után a témavezető által megszabott számú, folytonosan végzett kötelező konzultáción kell a félév során a hallgatónak részt vennie.

A diplomamunka készítésének általános szabályait a Tanulmányi és vizsgaszabályzat rögzíti. Diplomamunkát benyújtani csak a II. szigorlat eredményes letétele után lehet.

Az államvizsga szóbeli vizsga. Ez két részből áll: *védésből* és *vizsgából*. Itt csak az irodalomtudományi államvizsga esetét ismertetjük. Ha tehát a szakdolgozat irodalomból készült, akkor államvizsgán előbb a szakdolgozat megvédésére kerül sor. A védés a dolgozat témájára összpontosít. A második rész a vizsga: ez a dolgozat tárgya által kijelölt korszakon belüli kötetlen beszélgetés, felkészülési idő és segéd-eszköz nélkül.

Irodalomból 6 korszak közül lehet választani: A. A középkor és a reneszánsz irodalma; B. A reneszánsz és a barokk; C. A felvilágosodás kora; D. A 19. század irodalma; E. A 20. század első fele; F. A II. világháború utáni évtizedek irodalma.

Ha a diplomamunka a jelölt magyar szakjából készül, akkor a vizsga a témától függően vagy nyelvészeti, vagy irodalmi bizottság előtt zajlik (a szak másik felében így értelemszerűen nincs államvizsga).

Ha a diplomamunka nem magyar szakból készül, a hallgató először megválasztja, hogy nyelvészeti vagy irodalomból akar-e államvizsgáznia, majd a megadottak közül kijelöli a vizsga tárgyául szolgáló korszakot.

Államvizsgára jelentkezni a Magyar és Összehasonlító Irodalomtudományi Intézet irodájában lehet. A vizsgák időpontját a Tanulmányi Osztály határozza meg.

II. Képzési háló és tanegységlista irodalomból

Alapozó képzés első félév

kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	feltétel	félév
BTMI 101	3	Bevezetés az irodalomelméletbe előadás	2ea	koll.	ó	szilveszter
BTMI 102	3	Az antikvitás irodalma előadás	2ea	koll.	ó	szilveszter
BTMI 103	2	Filológia és versstan szeminárium	2szem	gyj.	ó	szilveszter

Az alapozó képzés kötelező értelmiségi modulja az első félévben:

kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	feltétel	félév
BTEMMI 107	2	Régi magyar művelődéstörténet előadás (I. évf., szilveszteri félév!)	2ea	koll.	ó	szilveszter

Alapozó képzés második félév

kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	Feltétel	félév
BTMI 104	2	Irodalomelméleti szeminárium	2szem	gyj.	BTMI 101, 102, 103, BTEMMI 107	tavaszi
BTMI 105	2	Régi magyar irodalomtörténeti szeminárium	2szem	gyj.	BTMI 101, 102, 103, BTEMMI 107	tavaszi
BTMI 106	3	Régi magyar irodalomtörténet előadás	2ea	koll.	BTMI 101, 102, 103, BTEMMI 107	tavaszi

I. szigorlati tanegység-csoport

kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	Feltétel	félév
BTMI 201	3	A felvilágosodás kora el adás	2ea	koll.	ó	szi
BTMI 202	2	A felvilágosodás kora szeminárium	2szem	gyj.	ó	szi, tavaszi
BTMI 203	3	A romantika kora el adás	2ea	koll.	ó	tavaszi
BTMI 204	2	A romantika kora szeminárium	2szem	gyj.	ó	tavaszi, szi
BTMI 205	2	A századvég irodalma szeminárium	2szem	gyj.	ó	szi
BTMI 206	4	A századvég irodalma el adás	2ea	szig.	BTMI 106, 201, 202, 203, 204, 205	szi

II. szigorlati tanegység-csoport

kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	feltétel	félév
BTMI 301	3	A Nyugat els nemzedéke el adás	2ea	koll.	ó	tavaszi
BTMI 302	2	A Nyugat els nemzedéke szeminárium	2szem	gyj.	ó	tavaszi, szi
BTMI 303	2	Irányzatok a Nyugatot követ en szeminárium	2szem	gyj.	ó	szi, tavaszi
BTMI 304	3	Irányzatok a Nyugatot követ en el adás	2ea	koll.	ó	szi
BTMI 305	2	A II. vh. utáni évtizedek irodalma szeminárium	2szem	gyj.	ó	tavaszi
BTMI 306	4	A II. vh. utáni évtizedek irodalma el adás	2ea	szig.	BTMI 206 és BTMI 301, 302, 303, 304, 305	tavaszi

Világirodalmi tanegység-csoport

kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	feltétel	félév
BTMI 401	3	A világirodalom története 1700-ig el adás	2ea	koll.	ó	szi, tavaszi
BTMI 402	3	A világirodalom története 1700-1830 el adás	2ea	koll.	ó	szi, tavaszi

kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	feltétel	félév
BTMI 403	2	Világirodalmi szeminárium 1830-ig	2szem	gyj.	ó	szi, tavaszi
BTMI 404	3	A világirodalom története 1830-1914 között el adás	2ea	koll.	ó	szi, tavaszi
BTMI 405	3	A világirodalom tört. 1914-től napjainkig el adás	2ea	koll.	ó	szi, tavaszi
BTMI 406	2	Világirodalmi szeminárium (1830-tól napjainkig)	2szem	gyj.	ó	szi, tavaszi

Elméleti tanegység

kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	feltétel	félév
BTMI 501	2	Irodalomelméleti szak-szeminárium	2szem	gyj.	BTMI 101 és 104	szi, tavaszi

Összesen	57 kredit	750 óra
-----------------	------------------	----------------

Értelmiségi modul (a magyar szak által el írt kötelező tanegység-csoport)

Kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	feltétel	félév
BTEMMI 107	2	Régi magyar m vel déstörténet el adás (I. évfolyam 1. félévében)	2ea	koll.	ó	szi
BTEMMI 307	2	Kortárs magyar irodalom el adás (3-8. félévében)	2ea	koll.	ó	szi, tavaszi
BTEMMI 502	2	Esztétika el adás (3-8. félévében)	2ea	koll.	ó	szi, tavaszi

Összesen	6 kredit	90 óra
-----------------	-----------------	---------------

Szakkolgozati szemináriumok (kötelező tanegység-csoport, irodalomból vagy nyelvészetből)

Kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	feltétel	félév
BTMI 701	3	Szakkolgozati el készít szeminárium 1. (6. félév)	2szem.	gyj.	BTMI 206	tavaszi
BTMI 702	3	Szakkolgozati szeminárium 2. (7. félév)	2szem.	gyj.	BTMI 701	szi
BTMI 703	3	Szakkolgozati szeminárium 3. (8. félév)	2szem.	gyj.	BTMI 702	tavaszi

Kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	feltétel	félév
BTMI 704	3	Szakkolgozati szeminárium 4. (9. félév)	2szem.	gyj.	BTMI 306 és BTMI 703	szi

Összesen MI vagy Ny 12 kredit 120 óra

Az elkészült szakkolgozat kreditértéke 25 a szemináriumhoz kötött kreditekkel

Tanárszak, módszertani tanegység-csoport

kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	feltétel	félév
TK 109a1	2	Az irodalomtanítás módszertana előadás (7. vagy 8. félév)	2ea	koll.	ó	szi, tavaszi
TK 109a2	1	Az irodalomtanítás módszertana szeminárium (7. vagy 8. félév)	2 szem.	gyj.	ó	szi, tavaszi

Összesen MI 3 kredit 120 óra

(Ehhez a 3 kredithez további 3 kreditet nyelvészetből 1, egyet pedig e két szakterület valamelyikéből 1 kell még szerezniük a hallgatóknak.)

Egyszakos képzés, speciálkollégiumok (a tanulmányok ideje alatt a kötelező tárgyakon kívül teljesítendő tanegység-csoport)

kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	felt.	félév
BTMI 601-606	3-3	Speciálkollégium (3-8. félévben) óra kínálat szerint	2-2ea	koll.	ó	szi, tavaszi

Egyszakos tanárszakon: 6 18 kredit 180 óra
Egyszakos nem tanárszakon: 12 36 kredit 360 óra

III. Javasolt képzési rend

A kreditrendszert követő képzés lényege, hogy *bizonyos kööttségekkel segíti a tanulmányok egymásra épülését, ugyanakkor a döntően szabad választhatóság és kötetlen sorrendiség elve alapján támogatja a hallgató önálló felkészülését, a neki megfelelő képzési idő és képzési ritmus kialakítását.* Mindez tehát a hallgató részéről a képzési rend elzetes átgondolását feltételezi, saját elképzelést követel meg.

A nem köötött sorrend tanegységek szabad ütemezésben vehetők fel egy-egy tanegység-csoporton belül, vagy a tanulmányok teljes ideje alatt.

Fontos tudnivaló: lezártnak akkor minősül bármely tanegység, ha a hallgató megszerezte belőle a meghirdetett képzési forma szerinti érdemjegyet (kollokvium vagy gyakorlati jegy). A vonatkozó kreditérték csak az érdemjegy megszerzése után kapható meg.

Alapozó képzés

A tanegységek felvételének sorrendje az alapozó képzésben *kötött*: a második félévben a tanegységek *felvétele el feltételezi* azt, hogy a hallgató lezárta az első félév minden tanegységét! Fontos tudni, hogy a számítógépes adminisztrációt végző NEPTUN 2000 rendszert úgy állították be, hogy a rendszer az alapozó képzésben addig nem engedi a feliratkozást a második félév tantárgyaira, amíg az első félév minden tárgya sikeres érdemjeggyel nincsen lezárva!

Első lépésben ő ez az első évfolyam első félévére ő teljesíteni kell a BTMI 101 *Bevezetés az irodalomelméletbe*, a BTMI 102 *Az antikvitás irodalma*, a BTMI 103 *Filológia és versstan* és a BTEMMI 107 *Régi magyar nyelv és történelem* tanegységet. Ezeknek mindegyike el feltétel a következő félév tanegységeinek *felvételéhez*.

Az első félév irodalmi tanegységeinek érvényes érdemjeggyel való lezárása nélkül *nem kezdhet meg* a második félév (*nem vehetők fel a második félév meghirdetett kötelező tárgyai*). A BTMI 101-103 és a BTEMMI 107 tanegységeket a tavaszi félévben nem hirdetjük meg. Az alapozó képzés első félévében szerzett elégtelen érdemjegyeket tehát csak a következő szi félévben lehet majd javítani!

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy rögtön a tanulmányok elején találkozik a hallgató a magyar szak által elírt kötelező értelmiségi modulok egyikével, a BTEMMI 107 *Régi magyar nyelv és történelem* tanegységgel. Ezt ugyan az egyetem összes hallgatója számára szabadon választható értelmiségi modulként hirdettük meg, ám *e modul a magyar szakos hallgatóknak kötelező teljesíteniük, s mindjárt az első félévben!*

Az alapozó képzés második felében ő ez az első évfolyam második félévére ő szintén van kööttség: a BTMI 106 *Régi magyar irodalomtörténet* tanegység kötelező kollokviumára csak az a hallgató bocsátható, aki ő túljutva az első félév kötelező tanegységein (BTMI 101-103, BTEMMI 107) ő most még a BTMI 105 *Régi magyar irodalomtörténeti szeminárium*ból is megszerezte a kötelező gyakorlati jegyet. Ezt a kööttséget a NEPTUN 2000 rendszerben nem jeleztük, de itt az *Útmu-*

tatóban hangsúlyozzuk. Az alapozó képzés a BTMI 106 tanegység sikeres kollokviumával zárul.

I. szigorlati tanegység-csoport

Az I. és a II. szigorlati tanegység-csoport szigorlattal zárul. Az I. szigorlati tanegység-csoport *szigorlattal záródó tárgyát* (BTMI 206) az a hallgató veheti fel, aki teljesítette az alapozó képzést, és hiány nélkül megszerezte az I. szigorlati tanegység-csoport alacsonyabb kódszámú gyakorlati jegyeit és teljesítette a kollokviumait.

Javasoljuk, hogy a hallgató a 3. félévben teljesítse a BTMI 201 *A felvilágosodás kora el adás* és a BTMI 202 *A felvilágosodás kora szeminárium* tanegységeket. A 4. félévben a BTMI 203 *A romantika kora el adás* és a BTMI 204 *A romantika kora szeminárium* tanegységeket. S az 5. félévben az MI 205 *A századvég irodalma szeminárium* és a BTMI 206 *A századvég irodalma el adás* tanegységeket, mely az I. szigorlattal zárul.

II. szigorlati tanegység-csoport

A II. szigorlati tanegység-csoport *szigorlattal záródó tárgyát* (BTMI 306) az a hallgató veheti fel, aki az I. szigorlati tanegység-csoportot sikeres szigorlattal zárta, és teljesítette a II. szigorlati tanegység-csoport alacsonyabb kódszámú gyakorlati jegyeit és kollokviumait.

Javasoljuk, hogy a hallgató a 6. félévben teljesítse a BTMI 301 *A Nyugat els nemzedéke el adás* és a BTMI 302 *A Nyugat els nemzedéke szeminárium* tanegységeket. A 7. félévben a BTMI 303 *Irányzatok a Nyugatot követ en el adás* és a BTMI 304 *Irányzatok a Nyugatot követ en szeminárium* tanegységeket. A 8. félévben a BTMI 305 *A II. világháború utáni évtizedek irodalma szeminárium* és a BTMI 306 *A II. világháború utáni évtizedek irodalma el adás* tanegységeket, mely a II. szigorlattal zárul.

Az irodalom szak által megköötött értelmiségi modulok

A BTEMMI 107 *Régi magyar m vel déstörténet* tanegységr l már volt szó.

A BTEMMI 307 *Kortárs magyar irodalom* tanegységek a 368. félévek során bármikor felvehet k. A hallgatónak érdemes az itt szerzett ismereteket beépítenie a II. szigorlat anyagába.

A BTEMMI 502 *Esztétika* tanegység a 3-8. félévben bármikor felvehet . A tárgy sikeres elvégzése érdekében a magyar szakos hallgatóknak azt javasoljuk, hogy lehet ség szerint az irodalomelméleti alapozó tárgyak elvégzése után vegyék fel.

Világirodalmi tanegység-csoport

A világirodalmi tanegységek sorrendje szabad: semmilyen el feltételezési rendszer nem köti. Ha a hallgató az irodalomtörténeti kronológia szerint kíván haladni tanulmányaiban, akkor erre megvan a módja a növekv kódszámú tanegységek egymásra következ felvételével. Ha az összehasonlító vizsgálatok vonzzák, akkor a

hallgató megbonthatja a történeti id rendet, s eszerint állíthatja fel a világirodalmi képzés rendjét.

Mindazonáltal javasoljuk, hogy a BTMI 401 *A világirodalom története 1700-ig el adás* és a BTMI 402 *A világirodalom története 1700-1830 el adás*, valamint a BTMI 403 *Világirodalmi szeminárium 1830-ig* tanegységeket a 264. félévekben teljesítsék. Javasoljuk, hogy a BTMI 404 *A világirodalom története 1830-1914 el adás* és a BTMI 405 *A világirodalom története 1914-t l napjainkig el adás*, valamint a BTMI 406 *Világirodalmi szeminárium (1830-tól)* tanegységeket az 567. félévek során végezzék el. Ennek a javaslatnak az lehet az el nye, hogy így biztosítva van a történeti id rend kínálta áttekintés, másrészt l a hallgató összehasonlító néz - pontot érvényesíthet a párhuzamosan futó magyar irodalomtörténeti anyagra nézve.

Javasoljuk, hogy szigorlati félévbe *ne kerüljön* világirodalmi kollokvium.

Nem kezdheti meg a 9. félévben a tanítási gyakorlatot az a hallgató, aki nem teljesítette addig az összes el írt világirodalmi tanegységet!

Elméleti tanegységek és speciális kollégiumok

E tanegységek az irodalomtudományos szakkutatás bonyolultabb összefüggéseit villantják fel a hallgatók el tt, ezért mindenképpen az alapozó képzés után érdemes id t fordítani rájuk. A BTMI 501-es *Irodalomelméleti szakszeminárium* a 368. félévek során bármikor felvehető, feltétele a BTMI 101 és 104 irodalomelméleti alaptárgyak teljesítése.

A BTMI 600-as kódjel , szabadon választható tanegységekben l tanárszakon az egyszakosok számára legalább 6 teljesítendő tanulmányok során (ugyanaz nem tanárszakon az egyszakosoknak 12 tanegység). Ezeket a 368. félévekben javasoljuk elvégezni, félévente egyet-egyet (illetve kett t-kett t). A kétszakosok számára az MI 600-as tanegység-csoport teljesítése nincs el írva.

Szakdolgozati szemináriumok

A szakdolgozat a hallgató és a témavezető közös munkájára épülő szellemi teljesítmény. A 6. félévben kell felvenni a szakdolgozati el készítő szemináriumot, s az el készítő jellegű félév végére kell megállapodni a végleges nyelvészeti vagy irodalmi témánál. A következő három félév során (7-9. félév) folyamatos konzultáció keretében (a témavezető személyes segítségére és ellenőrzésére támaszkodva) kell a hallgatónak kidolgoznia a szakdolgozat egyes fejezeteit, s ezeket a féléves szemináriumok végén bemutatnia a témavezetőnek. Ez a menetrend azt biztosítja, hogy a 9. félév végére összeáll a szakdolgozat, melyet a hallgató a 10. félévben végső formába önt, majd védési folyamatra benyújt.

IV. Tudnivalók a tanegységekről

Alapozó képzés

BTMI 101 Bevezetés az irodalomelméletbe (koll, 2ea, 3 kredit)

A tanegység az alábbi, mindenki számára kötelező témaköröket öleli fel: Az irodalomtudomány jellege és részterületei (irodalomelmélet, kritika, értelmezés, filológia, irodalomtörténet, poétika, stíluskutatás, stilisztika, verstan). Az irodalom fogalmának megközelítései. Az irodalmi mű értéke és értékelése. Az irodalom történetisége, az irodalomtörténet elméleti kérdései. Műnemek és műfajok. Az irodalomtudomány főbb irányzatai. A kollokviumon a témakörök ismerete alapkövetelmény, ez egészül ki a hallgatott előadás anyagának, és a tanár által megszabott kötelező olvasmányoknak a számonkérésével.

BTMI 102 Az antikvitás irodalma (koll, 2ea, 3 kredit)

Tárgykörök: I. A világirodalom fogalma, terjedelme; kutatásának módszerei; az összehasonlító irodalomtudomány. II. A görög nyelv, a görög irodalom korszakai. Archaikus korszak: az eposz (Homérosz, Hésziodosz); az iambosz-költészet; a líra (kardal és monódikus líra). Klasszikus korszak: A dráma; a színházi viszonyok; a tragédia kialakulása; Aiszkhülosz, Szophoklész, Euripidész; a szatírdráma; a komédia kifejlődése; az ókomédia (Arisztophanész); a szónoklat (Démoszthenész, Iszokratész); a történetírás (Hérodotosz, Thuküdidész); a filozófia (Platón, Arisztotelész). A hellénisztikus korszak: az új irodalmi központok; Kallimakhosz, Theokritosz, Apollóniosz, Rhodiosz, Héronasz; az újkomédia (Menandrosz); az új filozófiai irányzatok (epikureizmus, sztoicizmus, a kynikusok). A római korszak: a 2. szophisztika; Plutarkhosz, Lukianosz; a szerelmi regény; az újplatonikus iskola. III. A latin nyelv; a római irodalom korszakai; viszonya a görög irodalomhoz. Archaikus irodalom: a fabula palliata (Plautus, Terentius); Cato. A köztársaságkor irodalma: költészet (Catullus, Lucretius); próza (Cicero, Caesar). Az aranykor: a költészet (Vergilius, Horatius, az elégia); történetírás. Az ezüstkor: Seneca, Tacitus; a szatíra (Iuvenalis); a levélírás (Plinius); az űlacsosnyabb műfajok (mese, regény).

BTMI 103 Filológia és verstan (gyj, 2szem, 2 kredit)

A szeminárium az irodalomtudomány és irodalomtörténet filológiai és könyvészeti alapismereteibe vezet be, továbbá biztosítja az elemi verstani tudnivalók elsajátítását.

BTMI 104 Irodalomelméleti szeminárium (gyj, 2szem, 2 kredit)

A szeminárium klasszikus és modern irodalomelméleti szövegek olvasására és értelmezésére épül. Alapkövetelmény egy zárthelyi dolgozat teljesítése, valamint szóbeli referátum tartása a tanár által meghatározott rend szerint.

BTMI 105 Régi magyar irodalomtörténeti szeminárium (gyj, 2szem, 2 kredit)
Tematika: a hasonló cím kollokvium (BTMI 106) anyagából a tanárok által meghirdetett életművek és alkotások. A félév elején kijelölt témából szemináriumi dolgozat készítése kötelező, amelyet kb. 8010 lap terjedelemben, a meghatározott foglalkozásra kell megírni, ott ismertetni, majd benyújtani.

BTMI 106 Régi magyar irodalomtörténet (koll., 2ea, 3kredit)
Az alapozó képzési szakasz kollokviummal fejeződik be, melyen alapkövetelmény az 1772 előtti magyar irodalom összességének ismerete, kitekintéssel a modern irodalomtörténeti összefüggésekre is. A vizsga a hatkötetes irodalomtörténet megfelelő fejezeteire épül, kiegészítve az előadások anyagával és a Szöveggyűjtemény illusztrációival szemelvényeivel. Témakörei az alábbiak: A magyar költészet. Középkori egyházi műveltségünk, első szövegemlékeink. Krónikák, legendák. Középkori irodalmunk. A reneszánsz, humanizmus, keresztény humanizmus, reformáció, manierizmus fogalmai és magyarországi sajátosságai. Janus Pannonius, Bornemisza Péter, Heltai Gáspár, Balassi Bálint, Rimay János, Szenci Molnár Albert. A magyar reformáció első írói. Humanista tudományos irodalom és emlékirás. A históriás ének és a széphistóriák. Protestáns hitvitázó és közéleti reneszánsz utazási irodalom. A barokk és a rokokó fogalma. Pázmány Péter, Zrínyi Miklós, Apáczai Csere János, Gyöngyösi István, Mikes Kelemen, Faludi Ferenc. A protestáns műveltség népszerűsítői. A kuruc kor politikai költészete. Emlékirás

I. szigorlati tanegység-csoport

BTMI 201 A felvilágosodás kora (koll, 2ea, 3 kredit)
Az előadás anyaga az I. szigorlathoz tartozik, és megegyezik a hasonló című szeminárium tárgykörével.

BTMI MI 202 A felvilágosodás kora (gyj, 2szem, 2 kredit)
Tematikája: Felvilágosodás, klasszicizmus, szentimentalizmus, rokokó. Az irodalmi élet kereteinek kialakulása. A népszerű irodalom változásai. Nemzet tudat és irodalom. Nyelv-, vers- és stílusújítás. A felvilágosult irodalom nemzedékei. Besenyei György, Batsányi János, Kazinczy Ferenc, Kármán József, Csokonai Vitéz Mihály, Fazekas Mihály, Berzsenyi Dániel, Kisfaludy Károly, Katona József.

BTMI 203 A romantika kora (koll, 2ea, 3 kredit)
Az előadás anyaga az I. szigorlathoz tartozik, és megegyezik a hasonló című szeminárium tárgykörével.

BTMI 204 A romantika kora (gyj, 2szem, 2 kredit)
Tematikája: A romantika korának irányzatai. Hagyományrész és népiesség. Az irodalmi élet kibontakozása. Irodalmi kritikánk fejlődése. A magyar dráma útja. A regény fejlődése. Kisfaludy Károly, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Eötvös József, Petőfi Sándor, Arany János, Madách Imre.

BTMI 205 A századvég irodalma (gyj, 2szem, 2 kredit)

Tematikája: Történelmi és irodalmi viszonyok a korban. A stílustörténeti átrendezés. A népiesség válsága. M fajok hanyatlása, m fajok kiteljesedése. Irodalomszemlélet és kritika. A népies-nemzeti irány. A líra megújulása: Vajda János és a šmodernekö. A regény változatai: Jókai Mór, Kemény Zsigmond, Mikszáth Kálmán; a verses regény; századvégi irányzatok a regényben (Bródy Sándor, Gárdonyi Géza, Ambrus Zoltán). A novella virágzása Bródy Sándor, Petelei István, Gozdsu Elek).

BTMI 206 A századvég irodalma (szig, 2ea, 4 kredit)

Az el adás anyaga az I. szigorlathoz tartozik, s megegyezik a hasonló cím szeminárium tárgykörével. Az el adás szigorlattal zárul, a szigorlat anyaga az MI 201-206 tanegység-csoport által kijelölt, felölelt anyag.

II. szigorlati tanegység-csoport

BTMI 301 A Nyugat els nemzedéke és a magyar avantgárd (koll, 2ea, 3 kredit)

Az el adás anyaga a II. szigorlathoz tartozik, s megegyezik a hasonló cím szeminárium tárgykörével.

BTMI 302 A Nyugat els nemzedéke és a magyar avantgárd szeminárium (gyj, 2szem, 2 kredit)

Tematika: A Nyugat és kora; a századforduló és a századel irodalmi és általános m vészeti irányzatai. Az esztéta modernség és a magyar avantgárd. A 20. század els két évtizedének irodalmi élete, a Nyugat jelent sége. Ady Endre, Móricz Zsigmond, Babits Mihály, Kosztolányi Dezs , Juhász Gyula, Tóth Árpád, Füst Milán, Kaffka Margit, Krúdy Gyula, Tersánszky Józsi Jen , Kuncz Aladár, Karinthy Frigyes, Szabó Dezs , Kassák Lajos m vészete. A Nyugat-korszak kisebb jelent ség alkotói. A korszak lírájának, drámam vészetének és epikájának értékel áttekintése.

BTMI 303 Irányzatok a Nyugatot követ en (koll, 2ea, 3 kredit)

Az el adás anyaga a II. szigorlathoz tartozik, s megegyezik a hasonló cím szeminárium tárgykörével.

BTMI 304 Irányzatok a Nyugatot követ en (gyj, 2szem, 2 kredit)

Tematika: A két világháború közötti korszak eszmei és m vészi törekvései. Az új klasszicizmus és a šmásodmodernség, a népi írói mozgalom, az új mitologizmus. József Attila, Szabó L rinc, Illyés Gyula, Németh László, Tamási Áron, Márai Sándor, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Déry Tibor m vészete. Az šerdélyi triászó és Dsida Jen költészete. A korszak egyéb alkotóinak (Erdélyi József, Sinka István, Kodolányi János, Veres Péter) jellemzése. A nemzetiségi magyar irodalmak kialakulása és f bb értékei. Az irodalomtudomány és az esszé f bb képviselői. A korszak lírájának, drámam vészetének és epikájának értékel áttekintése.

BTMI 305 A II. világháború utáni évtizedek irodalma (gyj, 2szem, 2 kredit)

Tematika: A magyar irodalom új jelenségei és problémái a II. világháború utáni évtizedekben a hetvenes évek közepéig. A korszak történeti és esztétikai jellemzése. Nagy László, Juhász Ferenc, Pilinszky János, Nemes Nagy Ágnes, Csoóri Sándor, Kányádi Sándor, Tandori Dezső, Petri György, Oravecz Imre költészete. Az elbeszélő próza megújulása a hatvanas években (Sánta Ferenc, Cseres Tibor, Konrád György). Ottlik Géza, Mándy Iván, Örkény István, Mészöly Miklós, Sütő András, Szilágyi István, Kertész Imre, Hajnóczy Péter, Nadas Péter, Esterházy Péter írásművésze. A nemzetiségi és nyugati magyar irodalmak jellemzése és fontosabb alkotói.

BTMI 306 A II. világháború utáni évtizedek irodalma (szjg, 2ea, 4 kredit)

Az eladás anyaga a II. szigorlathoz tartozik, s megegyezik a hasonló című szeminárium tárgykörével. A szigorlaton a 301-306 tanegység-csoport anyagáról kell számot adni.

Világirodalmi tanegység-csoport

BTMI 401 A világirodalom története 1700-ig (koll, 2ea, 3 kredit)

A kollokvium mindenki számára kötelező anyaga: A középkor irodalma: vallásos költészet, a himnusz, a lovagi epika, a lovagi líra, a trubadúr műfajok. A reneszánsz irodalma: reneszánsz, reformáció, humanizmus; humanista erudíció, bibliakritika; a reneszánsz líra, a reneszánsz (verses) epika, széppróza, keretes elbeszélés, a reneszánsz dráma. A barokk irodalma: a barokk eposz és líra. Az alábbi művek és szerzők ismerete olvasmányok alapján: Roland-ének, Nibelung-ének, Ének Igor hadáról, Vogelweide, Dante, Villon, Petrarca, Ronsard, Ariosto, Boccaccio, Chaucer, Cervantes, Rabelais, Erasmus, Lope de Vega, Shakespeare, Tasso, Góngora.

BTMI 402 A világirodalom története 1700-1830 (koll, 2ea, 3 kredit)

A kollokvium kötelező anyaga: A francia klasszicista dráma. A felvilágosodás irodalma: felvilágosult racionalizmus, klasszicizmus, szentimentalizmus, neoklasszicizmus; a francia, az angol és a német felvilágosodás, a Sturm und Drang. A romantika irodalma: az európai romantika története, nemzeti változatok, kölcsönhatások. Az alábbi szerzők portréja műismeret alapján: Corneille, Racine, Molière, Voltaire, Montesquieu, Rousseau, Diderot, Swift, Sterne, Lessing, Goethe, Schiller, Hölderlin. Walter Scott, Byron, Shelley, Keats, Lamartine, Victor Hugo, Novalis, E. T. Hoffman, Heine, Mickiewicz, Puskin, Lermontov.

BTMI 403 Világirodalmi szeminárium (1830-ig) (gyj, 2szem, 2 kredit)

Anyaga igazodik az MI 401 és az MI 402 tanegységek elvárási rendszeréhez.

BTMI 404 Világirodalom története 1830-1914 (koll, 2ea, 3 kredit)

A kollokvium kötelező anyaga: Realizmusproblémák, naturalizmus, impresszionizmus, szimbolizmus és kései szimbolizmus; a 19. századi regény eszméletörténeti

és poétikai kérdései, a szimbolista regény, a századvégi kispróza, a líra a 19. század második felében, modern törekvések a századforduló drámájában. Az alábbi szerzők ismerete olvasmányok alapján: Stendhal, Balzac, Flaubert, Maupassant, Zola, France, E. Brontë, Dickens, Thackeray, H. James, Th. Hardy, Wilde, E. A. Poe, Melville, C. F. Meyer, Fontane, Nietzsche, Gogol, Goncsarov, Turgenyev, Dosztojevszkij, Tolsztoj, Szologub, Belij, Ha-ek, Reymont, Baudelaire, Rimbaud, Verlaine, Whitman, Blok, Hauptmann, Ibsen, Strindberg, Shaw, Jarry, Csehov, Wyspianski.

BTMI 405 A világirodalom története 1914-től napjainkig (koll, 2ea, 3 kredit)

A kollokvium mindenki számára kötelező anyaga a következő: A 20. század fő stílusirányzatai, képzőművészeti párhuzamaikkal együtt (szecesszió, futurizmus, expresszionizmus, Bauhaus, Dada, szürrealizmus, konstruktivizmus, kubizmus, neoavantgarde). A regény, a dráma, a líra fejlődéstendenciái és fajtörténeti szakirodalom alapján. A nemzeti irodalmak 20. századi fejlődéstörténete, fejlődéstörténeti párhuzamok. Az alábbi szerzők ismerete olvasmányok alapján: Ajtmatov, Apollinaire, Aragon, G. Benn, Brecht, Bulgakov, Borges, Beckett, Th. Bernhard, H. Böll, Camus, Calvino, J. Conrad, Dürrenmatt, T. S. Eliot, Eluard, Faulkner, M. Frisch, Gide, Gombrowicz, G. Grass, Hemingway, Hrabal, P. Handke, Ionesco, Joyce, Kafka, Garcia Lorca, Thomas Mann, Majakovszkij, Mrozek, Garcia Marquez, Nabokov, O'Neill, Okudzsava, Pirandello, Proust, Rilke, Sartre, Valéry, Witkiewicz, Steinbeck, W. Woolf.

BTMI 406 Világirodalmi szeminárium (1830-tól) (gyj, 2szem, 2 kredit)

Anyaga igazodik az MI 404 és az MI 405 tanegységek elvárási rendszeréhez.

Elméleti tanegység

BTMI 501 Irodalomelméleti szakszeminárium (gyj, 2szem, 2 kredit)

A szeminárium az önálló irodalomelméleti gondolkodásra való felkészítést szolgálja. A klasszikus és modern irodalomelmélet egy-egy részterületének elmélyült vizsgálatával fejleszti a hallgatók elméleti készségét. A tanegység speciális tematikáját és szakirodalmát az oktató jelöli ki.

Értelmisségi modul

BTEMMI 107 Régi magyar nyelvvel és történetével (koll, 2ea, 2 kredit)

Az előadás témája a magyar nyelvvel és történetével a honfoglalás korától a felvilágosodás koráig (1772). Honfoglalás kori nyelvvel. A magyarok és a X. századi Európa. A magyarországi nyelvvel a középkorban. Krónikák és legendák. Kolostori kultúra. A reneszánsz kori nyelvvel (humanizmus, az erasmista anyanyelvi nyelvvel, reformáció, manierizmus, neosztocizmus). Multikonfessionalizmus a Kárpát-medencében. A barokk kori nyelvvel (újjászerveződő katolicizmus, udvari kultúra, rokokó). A protestáns tudományosság a XVIII. században. Iskolakultúra, nyomdatörténet, nyelvvel mecenatúra.

BTEMMI 307 Kortárs magyar irodalom (koll, 2ea, 2 kredit)

A tárgy az utolsó negyedszázad magyar költészetének és eelbeszél prózájának áttekintését célozza. A látomásos-metaforikus költészet változatai az utóbbi évtizedek magyar költészetében (Nagy László, Juhász Ferenc, Csoóri Sándor, Utassy József). Tandori Dezső konkrét-vizuális költészet. A posztmodern új érzékenységgő nyelvi alakváltozatainak kialakulása: Petri György, Oravecz Imre. Új irányok a költészetben, versszer tlenség és disszemináció: Garaczi László, Parti Nagy Lajos, Kukorelly Endre, Borbély Szilárd, Térey János költészete.

Az ún. problémakeres , önvizsgáló űkisregényő (Mészöly, Sarkadi, Sánta, Szabó Magda, Cseres, Konrád). A példázat alakzatai (*Iskola a határon, Magasiskola, Saulus, K hull apadó kútba, Sinistra körzet, Háború és háború*). Családregény, emlékezésregény (*Egy családregény vége, Cseréptörés, Sorstalanság, Családáradás, Jadviga párnája*). Metafikatív elbeszélés-technika, posztmodern szövegválogatás (*Termelési-regény, Bevezetés a szépirodalomba, Harmonia caelestis*). A rövidtörténet (*A memória-part, Nincs alvás!, A veinhageni rózsabokrok*). Az önéletrajzi regény (*Emlékiratok könyve, Tizenhét hattyúk, Mintha élnél*). A történelmi regény (*Sutting ezredes tündöklése, Az Ikszek, A jövevény, Éleslövészet, Dzsigerdilen*).

BTEMMI 502 Esztétika (koll, 2ea, 2 kredit)

A kollokvium f tárgykörei az alábbiak: Az esztétika mibenléte, helye a megismerés rendszerében (tárgya, módszerei, kapcsolatai más stúdiumokkal). űTisztán teoretikuső, lélektani és a m vészetek alakulásának menetét is figyelembe vev fel fogások. Az esztétika mint történelmi jelenség. A m vészetek el zményei, csírái az állatvilágban, m vészi jelleg tevékenységformák és termékek a m vészetek viszonylagos önállósulása el tti id szakban és ezt követ en. Az esztétikum f jellemz i. A m alkotások különböz anyagai és megformáltsága; a nyelvi anyag saját szer ségei. Formálás és jelentéslétrehozás. A m alkotások rétegeltsége. A m -vizsgálatok alaptípusai. Az esztétikai min ségek, a szép sajátos helyzete. Esztétikummal rokon jelenségek: a kellemesség és a giccsesség kérdései. A giccs mint történelmi jelenség. A m vészetek viszonya a rajtuk kívüli valósághoz (és űsaját valóságukhoz). A m vészi alkotás és alkotója, újrealizálója, befogadója. A fejl dés problematikája a m vészetek területén. A m vészetek nem történelmi rendszerezései, rendszeralkotás egy-egy ún. m vészeti ág területén.

BTMI 701 Szakdolgozati el készűt szeminárium I. (gyj, 2 szem, 3 kredit)

A tárgy a szakdolgozati témaválasztást segíti el . Megismerteti a hallgatókat azokkal a módszerekkel, amelyek alkalmazása egy, a szemináriumi dolgozatok kereteinél jóval nagyobb léptékű írásbeli munka megírásához szükséges. A konzultációs foglalkozás konkrét tematikája a feldolgozandó témaköröktől függ, és így a mindenkori hallgatói igények nagymértékben meghatározzák. A szeminárium nyelvészetből és irodalomból egyaránt teljesíthető : a hallgató e választástól

függetlenül határozhatja meg a későbbiekben szakdolgozati témáját, akár úgy is, hogy szakjában a másik feléből készíti el diplomamunkáját.

MI702 Szakdolgozati szeminárium 2. (gyj, 2 szem, 3 kredit)

MI7303 Szakdolgozati szeminárium 3.(2. gyj, 2 szem, 3 kredit)

MI704 Szakdolgozati szeminárium 4. (gyj, 2 szem, 3 kredit)

Tanárszak, módszertani tanegység-csoport

TK109a1 Az irodalomtanítás módszertana (2ea, koll, 2 kredit)

Az irodalomtanítás módszertana az irodalom tanításának elméleti és gyakorlati ismeretrendszere. Ez az ismeret az irodalomtudomány, a szövegtudomány és a pedagógia metszetében ragadható meg. Tematikája is ehhez igazodik, fő témakörei:

1. Különböző tantárgyi ágazatok szerepe az irodalomtanításban (elméleti, esztétikai ismeretek alkalmazásának lehetőségei).
2. Irodalomtanítás az osztályszituációban (óratípusok, órászervezési eljárások).
3. A tantárgy elrendezésének szerkezeti modelljei (stílustörténeti, műfaji tipológiai stb. megközelítések példái).

Mivel nem létezik ilyen önálló tudományág (irodalompedagógia vagy irodalom-módszertan), a gyakorlat alakította ki a módszertörténetét. Elméleti ismeretrendszerének alapját az irodalomtudomány irányjai jelölik ki. Ezért fontos szükségesnek az előadás különböző szemináriumokkal történő kiegészítése, hogy a hallgatók az eltérő szemléletek taníthatóságával is megismerkedhessenek.

TK109a2 Az irodalomtanítás módszertana szeminárium (2szem, gyj, 1 kredit)

A szemináriumok tematikája, illeszkedve az előadás menetéhez, arra ad lehetőséget, hogy a hallgatók mikrotanításokkal készüljenek fel a tanítási gyakorlatra. Az irodalmi szövegekről való beszédet úgy alakítsák és gyakorolják, hogy megértsék a tantárgyban rejlő kreativitást és élményszerűséget, az irodalom működését pedig alkotó térére avassák. Ehhez kapnak gyakorlati segítséget. A szeminárium oktatói lehetőséget adnak a hallgatóknak arra, hogy különböző korosztályok irodalomtanítási módszereivel ismerkedhessenek meg.

Egyszakos képzés, speciálkollégiumok

BTMI 600-as speciálkollégiumok (koll, 2-2 ea, 3-3 kredit)

A félévente változó kínálatból szabadon felvehető tanegységek. Rendszerint kollekviummal zárulnak, tematikájuk, követelményeik a meghirdetéskor ismerhetők meg.

Magyar irodalom **Kreditrendszer kiegészít levelez képzés**

I. Általános tudnivalók

1. A teljesítendő tanegységek kreditértékéről, sorrendjéről, választásáról

A magyar nyelv és irodalom szakos tanári diploma megszerzéséhez **240 kredit** teljesítése szükséges, amibe bele kell számolni a *f iskolai diplomát 95 kredit* értékben.

A fennmaradó kreditek eloszlása a következő.

A levelező magyar szakon az irodalmi rész elvégzéséhez a hároméves képzés hat féléve alatt összesen **63 kreditet 144 órában** kell teljesíteni. Ezek a kreditek az I., a II. és a III. évfolyamban hallgatott magyar irodalomtörténeti, világirodalmi és irodalomelméleti stúdiumokat (javarészt előadásokat, ritkábban szemináriumokat) záró kollokviumokból (3 kredit/kollokvium értékben), valamint a II. évfolyam második félévében, illetve a III. évfolyam első félévében kötelezően felvett szakdolgozati szemináriumából (3-3 kredit) állnak össze.

Az elkészített **szakdolgozat összesen 25 kredit** értékű.

A tanegységek felvételének sorrendje a levelező-kiegészítő képzés jellege miatt alapvetően kötött, hiszen az évfolyamok csoportbeosztásához, illetve a pénzügyi idempontokhoz igazodó órarend lényegében nem ad lehetőséget arra, hogy a hallgató egyes tárgyakból a felsőbb évfolyamok stúdiumait végezze el előbb. Ennek egyébként sem lenne különösebb haszna, hiszen a három évfolyam hat félévének elvégzése kötelező, nem lehet négy vagy öt félévbe összevontan megszerezni a diplomát. Mivel azonban az egyes előadások nem épülnek szorosan egymásra, egyes kollokviumok sikertelen befejezése még nem zárja ki a következő félévi tárgyak felvételét. Az elmaradt kollokviumokat pótolni kell, vagy a következő évben meghirdetett előadás keretében, vagy a kijelölt oktatóval történő időpontegyeztetés alapján. Egy tanegységhez tartozó vizsga sikeres teljesítésére négy lehetőség van a hallgatónak: négy egymást követő sikertelen próbálkozás ó a vizsgaszabályzat értelmében ő eltiltást von maga után.

A szakdolgozat benyújtásának, és az államvizsga letételének előfeltétele valamennyi kollokvium és szeminárium sikeres teljesítése.

2. A tanárok és a témák választásáról

Az előírt tanegységek körében az oktatást kijelölt tanárok végzik, akik szabják meg az előadások, szemináriumok témáit is. A magyar irodalomtörténeti, világirodalmi, irodalomtörténeti, művelődéstörténeti előadásokat kollokvium zárja le, amelynek követelményei azonosak a nappali tagozatos képzésben meghatározottakkal: az oktató minden félév elején részletes szóbeli és írásbeli tájékoztatást

nyújt az aktuális vizsgakövetelményekről. I. A kollokviumot csak annál az oktatónál lehet letenni, aki az adott félévben az előadásokat tartotta.

Az egyes kurzusok csak tavaszi, illetve csak őszi félévekben kerülnek meghirdetésre, tehát egy stúdium egy évben csak egyszer jelenik meg a tanrendben.

A szakdolgozati szeminárium esetében már mód nyílik a téma és az oktató szabad megválasztására. A hallgatók órák amennyiben irodalomból kívánják szakdolgozatukat megírni órák a Magyar és Összehasonlító Irodalomtudományi Intézet bármely oktatóját felkérhetik témavezetként (tehát nem kizárólag a levelezésben képzésben aktuálisan résztvevő tanárokat lehet választani), akivel témát és konzultációs időpontot kell egyeztetni.

3. Az órák látogatásáról

Irodalomból egy félév folyamán az I. és a II. évfolyamban stúdiumonként négy alkalommal 2 órás (4×2 óra/tanegység), a III. évfolyamban stúdiumonként három alkalommal 2 órás (3×2 óra/tanegység) foglalkozásokat tartunk.

Az előadások és szemináriumok látogatása kötelező.

A kollokviumokhoz egy féléves előadás tartozik: az előadások beépülnek a számonkérés anyagába.

A szakdolgozati szemináriumok személyes egyeztetést, folyamatos kapcsolatot feltételeznek a témavezető tanárral.

4. A tanrendről és a tanegységek felvételéről

A tanegységek témakínálata és oktatói időrendje változnak. Az órákat tartó oktatók felsorolását, a foglalkozások helyét és idejét az évenként aktualizált *tanrend* rögzíti, melyet a levelező hallgatók minden félév elején a Tanulmányi Osztályon kapnak kézhez.

A félév kezdetén az oktatók szóban vagy írásban közlik az egyes foglalkozásokra vonatkozó sajátos elvárásokat, követelményeket, közzéteszik a kötelező, illetve az ajánlott olvasmányok és szakirodalom jegyzékét. A tanegységek felvétele a félév elején a Tanulmányi Osztályon zajlik.

5. A tanegységtípusok összefoglaló tudnivalói

5.1. Művelődéstörténeti, irodalomelméleti, magyar irodalomtörténeti, világirodalmi kollokvium

Az előadások szóbeli órák írásbeli órák kollokviummal zárulnak. A kollokvium a művelődéstörténeti, irodalomelméleti, magyar irodalomtörténeti és világirodalmi anyagrészek összefoglaló számonkérésének színtere. Követelményei az alapos tárgyismeret, különös tekintettel az olvasottságra és a műértelmezés képességére; a vizsgázónak fel kell tudni tárnia a fontosabb irodalomelméleti összefüggéseket, át kell látnia az irodalomtörténeti folyamatokat. Nélkülözhetetlen a kötelező olvasmányok részletes poétikai, szemléleti elemzése, a témakörök, tételek alapos ismerete a vonatkozó szakirodalom alapján, az önálló véleményalkotás, a megszerzett ismeretek alkotó felhasználása.

A levelezés képzés nagyobb egységeit ó ellentétben a nappali képzéssel ó *nem zárja le szigorlat*: a szakdolgozat benyújtásának és az államvizsga letételének a feltétele a kollokviumok (és szemináriumok) sikeres teljesítése.

5.2. Szakdolgozati szeminárium, diplomamunka, államvizsga

Tanulmányait a hallgató a *diplomamunka* elkészítésével zárja le. A szakdolgozat kreditértéke 25 kredit, ám ennek a teljesítését megel zni a két félévben hat kreditértékben elvégzett szakdolgozati szeminárium. A szakdolgozati szeminárium gyakorlati jeggyel végz dik.

Az MI 114, illetve MI 118 szakdolgozati el készít szemináriumot a 4., illetve az 5. félévben kell felvennie a hallgatóknak: a szeminárium felvételekor kötelez választani egy végleges irodalmi (vagy nyelvészeti) témakört, s a szakdolgozati témakör megjelölésével egy id ben jelentkezni a témavezet nél. A 4. és az 5. félév során a szakdolgozati szeminárium (MI 114, MI 118) folyamatos konzultációra épül tanegység; a szakdolgozat a témavezet személyes segítségével és ellen rzése mellett készül. A jelentkezés, a témamegjelölés és a munkarend kialakítása után a témavezet által megszabott számú, folytonosan végzett kötelez konzultáción kell a félév során a hallgatónak részt vennie.

A diplomamunka készítésének általános szabályait a Tanulmányi és vizsgaszabályzat rögzíti. Diplomamunkát benyújtani csak valamennyi kollokvium eredményes letétele és a szemináriumi jegyek megszerzése után lehet.

Az *államvizsga* szóbeli vizsga, amely *két rész l áll*: el ször a szakdolgozatát kell megvédenie a hallgatónak, majd a dolgozathoz kapcsolódó korszak vizsga-jelleg számonkérésére kerül sor. A *védés* a dolgozat témájára koncentráll, a *vizsga* pedig a dolgozat tárgya által kijelölt korszakon belüli kötetlen beszélgetés, felkészülési id és segédeszköz nélkül. Irodalomból 6 nagyobb korszak közül lehet választani (ugyanakkor a diplomamunka témája egyben kijelöli a 6 korszak egyikét): *A.* A középkor és a reneszánsz irodalma; *B.* A reneszánsz és a barokk; *C.* A felvilágosodás kora; *D.* A 19. század irodalma; *E.* A 20. század els fele; *F.* A II. világháború utáni évtizedek irodalma.

Az egyes témakörökhöz kapcsolódó követelményrendszert az Irodalmi Intézet hirdet tábláján tekinthetik meg a hallgatók.

Ha a diplomamunka a jelölt magyar szakjából készül, akkor a vizsga a témától függ en vagy nyelvészeti, vagy irodalmi bizottság el tt zajlik (a szak másik feléb l így értelemszer en nincs államvizsga).

Ha a diplomamunka nem magyar szakból készül, a hallgató el ször megválasztja, hogy nyelvészetb l vagy irodalomból akar-e államvizsgázni, majd a megadottak közül kijelöli a vizsga tárgyául szolgáló korszakot.

Államvizsgára jelentkezni a Magyar és Összehasonlító Irodalomtudományi Intézet irodájában lehet. A vizsgák id pontját a Tanulmányi Osztály határozza meg.

II. Képzési háló és tanegységlista irodalomból

I. évfolyam első félév

Kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	félév
MI 101	3	Irodalomelmélet I.	4×2 ea.	koll.	szi
MI 102	3	Az antikvitás irodalma	4×2 ea.	koll.	szi
MI 103	3	Régi magyar művelődéstörténet	4×2 ea.	koll.	szi
MI 104	3	Proszeminárium (Verstan, poétika)	4×2 szem.	koll.	szi

I. évfolyam második félév

Kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	félév
MI 105	3	Irodalomelmélet II.	4×2 ea.	koll.	tavaszi
MI 106	3	A világirodalom története 1700-ig	4×2 ea.	koll.	tavaszi
MI 107	3	Régi magyar irodalomtörténet előadás	4×2 ea.	koll.	tavaszi

II. évfolyam első félév

Kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	Félév
MI 108	3	Esztétika	4×2 ea.	koll.	szi
MI 109	3	A felvilágosodás kora előadás	4×2 ea.	koll.	szi
MI 110	3	A világirodalom története 1700-1830	4×2 ea.	koll.	szi

II. évfolyam második félév

Kód	kredit	tanegység címe	Jelleg	jegy	félév
MI 111	3	A romantika kora előadás.	4×2 ea.	koll.	tavaszi
MI 112	3	A századvég irodalma előadás	4×2 ea.	koll.	tavaszi
MI 113	3	A világirodalom története 1830-1914 között	4×2 ea.	koll.	tavaszi
MI 114	3	Szakközponti szeminárium	konzultáció	gyj.	tavaszi

III. évfolyam első félév

Kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	félév
MI 115	3	A Nyugat első nemzedéke és az avantgarde előadás.	3×2 ea.	koll.	szilveszter
MI 116	3	Irányzatok a Nyugatot követően előadás	3×2 ea.	koll.	szilveszter
MI 117	3	A világirodalom története 1914-től I.	3×2 ea.	koll.	szilveszter
MI 118	3	Szakközponti szeminárium	konzultáció	gyj.	szilveszter

III. évfolyam második félév

Kód	kredit	tanegység címe	jelleg	jegy	félév
MI 119	3	A II. világháború utáni évtizedek magyar irodalma előadás	3×2 ea.	koll.	tavaszi
MI 120	3	Kortárs magyar irodalom előadás	3×2 ea.	koll.	tavaszi
MI 121	3	A világirodalom története 1914-től II.	3×2 ea.	koll.	tavaszi